

Κριτήριο Αξιολόγησης

Η αναγνώριση και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Ο βαθμός σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων υπήρξε πάντοτε το ασφαλέστερο κριτήριο του βαθμού συνοχής και της ποιότητας κάθε κοινωνίας. Κατ' επέκταση, χρέος της κοινωνίας ως συνόλου είναι ο σεβασμός, η αναγνώριση και η προστασία των δικαιωμάτων των πολιτών που ζουν μέσα σ' αυτή.

Αλλά και σε ατομικό επίπεδο ο κάθε πολίτης οφείλει να σέβεται όχι μόνο τα δικαιώματα των ανθρώπων που βρίσκονται σε άμεση σχέση με αυτόν, αλλά και τα δικαιώματα των προσώπων εκείνων που δεν έχουν, βέβαια, καμία σχέση και εξάρτηση μαζί του, εμπίπτουν όμως στη χριστιανική έννοια του πλησίον.

Ο άνθρωπος γενικά οφείλει να σέβεται τον συνάνθρωπό του, στο βαθμό που ο ίδιος θα ήθελε να τον σεβαστούν, κάνοντας πράξη αυτό που πολύ εύστοχα είπε κάποτε ο Καζαντζάκης: «Αγάπα τον άνθρωπο, γιατί είσαι εσύ». Αν ο καθένας από μας βλέπει μέσα στον άλλο τον ίδιο του τον εαυτό, τότε είναι βέβαιο ότι πολλές παρανοήσεις, παρεξηγήσεις και αδικίες δεν θα έχουν λόγο ύπαρξης, ενώ τα ανθρωπίνια δικαιώματα θα είναι σεβαστά και κανείς δεν θα διανοείται να τα παραβιάσει.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα, βέβαια, κατοχυρώνονται και προστατεύονται από Συντάγματα, από Καταστατικούς Χάρτες Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που έχουν περίτεχνα φιλοτεχνηθεί, από Διακηρύξεις άφθονες και από Διεθνείς Οργανισμούς. Όμως, παρ' όλα αυτά, εκατομμύρια άνθρωποι στερούνται την ελευθερία τους και σε πολλές μάλιστα περιπτώσεις τις πιο στοιχειώδεις εκφράσεις της.

Από την άλλη, αιμοσταγείς τύραννοι αυτοαποκαλούνται προστάτες και σωτήρες των λαών, εξανδραποδιστές αυτοδιορίζονται τιμητές της ελευθερίας, μεγαλόσχημοι απατεώνες καταπατητές και καταχραστές μιλούν για τον τίμιο μόχθο και την ιερότητα της ιδιοκτησίας και έμποροι των ιερών και των οσίων για ευσυνειδησία και συνέπεια. Ακόμα και σήμερα υπάρχουν μέρη στα οποία η επιβολή δικτατορικών καθεστώτων εμφανίζεται ως σωτήρια λύση ή ως έκφραση δημοκρατικής διακυβέρνησης της χώρας, όπως επίσης περιοχές που έχουν κατακτηθεί και βρίσκονται υπό κατοχή, όπως η μαρτυρική Κύπρος. Στις περιοχές αυτές, η άσκηση ψυχολογικής βίας, οι διώξεις και οι συλλήψεις, οι κρατήσεις, οι φυλακίσεις, τα βασανιστήρια, η τρομοκρατία, η παραβίαση του οικογενειακού ασύλου και η κατάργηση, τελικά, του δημοκρατικού καθεστώτος εξευτελίζουν και καταρρακώνουν την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και καταργούν κάθε έννοια ισηγορίας, ισονομίας και ισοπολιτείας.

Δυστυχώς, ακόμα και σε χώρες με δημοκρατική διακυβέρνηση, σε χώρες του λεγόμενου πολιτισμένου κόσμου, γίνονται καθημερινά παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Διότι για ποια προστασία ανθρωπίνων δικαιωμάτων μπορεί να γίνεται λόγος, όταν τα τσιμεντένια μεγαθήρια στερούν τον ήλιο και τον αέρα από τα παιδιά, όταν η απληστία του χρήματος δεν μας επιτρέπει να ανασάνουμε και δεν αφήνει τον παραμικρό χώρο για την ψυχαγωγία των παιδιών και την άθληση των νέων, όταν εξαιτίας του νέφους των μεγάλων πόλεων γεμίζουν καθημερινά τα νοσοκομεία μας από ασθενείς, όταν βάναυσα υποβαθμίζεται και αλλοιώνεται το περιβάλλον και η ποιότητα της ανθρώπινης ζωής; Για ποια ανθρώπινα δικαιώματα και προστασία τους μπορούμε να μιλάμε, ακόμα και σε αυτές τις δημοκρατικές χώρες, όταν υπάρχουν εκατομμύρια άνεργοι και άστεγοι, όταν εκατομμύρια άνθρωποι πεινούν και μένουν αναλφάβητοι ή όταν η άντληση υλικών αγαθών είναι, τις περισσότερες φορές, αποτέλεσμα εκμετάλλευσης, απάτης, νοθείας και δωροδοκίας;

Συνεπώς, δεν αρκούν μόνο τα Συντάγματα και οι Διακηρύξεις για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Είναι απαραίτητο, πέρα από τις οποιεσδήποτε διακηρύξεις, να παρέχεται στον κάθε πολίτη η δυνατότητα να ζει άνετα και ελεύθερα μέσα σ' ένα περιβάλλον πολιτισμένο, ανθρώπινο και ευχάριστο, όπως είναι επίσης απαραίτητο να εξασφαλίζεται σ' αυτόν η σωστή παιδεία, η ολοκληρωμένη και αποτελεσματική δημόσια περίθαλψη και, γενικότερα, μια ανεκτή ποιότητα ζωής.

Μόνο έτσι θα μπορούμε να μιλάμε για πραγματική προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των ελευθεριών του πολίτη.

Κωνσταντίνος Α. Δημόπουλος, Εφημερίδα Τα Νέα, 11/12/2001

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε (100 λέξεις).

Μονάδες 25

Β. 1. Να αναπτύξετε σε 100 λέξεις το περιεχόμενο του ακόλουθου αποσπάσματος: «Ο βαθμός σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων υπήρξε πάντοτε το ασφαλέστερο κριτήριο του βαθμού συνοχής και της ποιότητας κάθε κοινωνίας.»

Μονάδες 10

Β. 2. «Δυστυχώς, ακόμα και σε χώρες ...η ποιότητα της ανθρώπινης ζωής;»: Να επισημάνετε τα δομικά στοιχεία της παραγράφου και να εντοπίσετε τον τρόπο ανάπτυξής της.

Μονάδες 5

Β. 3. «Ο άνθρωπος γενικά οφείλει ...διανοείται να τα παραβιάσει.»: Στη συγκεκριμένη παράγραφο να εντοπίσετε τους τρόπους και τα μέσα πειθούς που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας.

Μονάδες 5

Β. 4. Να γράψετε ένα ανώνυμο για καθεμιά από τις πιο κάτω λέξεις του κειμένου:

συνοχής, ατομικό, προστατεύονται, δημοκρατική, νοθείας

Μονάδες 5

B. 5. «Από την άλλη, αιμοσταγείς τύραννοι ...ισονομίας και ισοπολιτείας.»:

α. Να βρεθεί η συλλογιστική πορεία με την οποία αναπτύσσεται η συγκεκριμένη παράγραφος (Μονάδες 2).

β. Στην παράγραφο επιστρατεύονται και πολλά παραδείγματα. Τι σκοπό εξυπηρετεί η χρήση τους; (Μονάδες 3).

Μονάδες 5

B. 6. Στην έκτη παράγραφο «Δυστυχώς, ακόμα και σε χώρες...» ο συγγραφέας διατυπώνει κάποια ερωτήματα. Τι σκοπούς εξυπηρετούν τα ερωτήματα αυτά;

Μονάδες 5

Γ. Έχετε εκλεγεί μέλος του Ευρωκοινοβουλίου Νέων. Σε μία σύνοδό του με θέμα τα ανθρώπινα δικαιώματα, καλείστε να εκφωνήσετε μια ομιλία, όπου θα παρουσιάζετε τις μορφές παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στον κόσμο και θα προτείνετε τρόπους που διαθέτει η κοινωνία των πολιτών προκειμένου να συμβάλει στην προστασία τους (500–600 λέξεις) .

Μονάδες 40

ΠΗΓΗ: www.e-keimena.gr.

Ανάρτηση από τον Κ. Καρεμφύλλη, φιλόλογο

Δείτε [εδώ τις προτεινόμενες – ενδεικτικές απαντήσεις](#)